

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ МИЛОЈЕВИЋ И ДРУГИ против СРБИЈЕ

(Представке бр. 43519/07, 43524/07 и 45247/07)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

12. јануар 2016. године

Ова пресуда ће постати правоснажна у околностима утврђеним у члану 44. став 2. Конвенције. Она може бити предмет редаторске измене.

У предмету Милојевић и други против Србије,

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању већа у саставу:

Luis López Guerra, *председник*,

Helena Jäderblom,

Helen Keller,

Johannes Silvis,

Dmitry Dedov,

Branko Lubarda,

Pere Pastor Vilanova, *судије*,

и Marialena Tsirli, *заменик секретара Одељења*,

После већања на затвореној седници 15. децембра 2015. године,

Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу три представке (бр. 43519/07, 43524/07 и 45247/07) против Републике Србије које су Суду поднела према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“) три српска држављанина, господин Иван Милојевић („први подносилац представке“), господин Миодраг Радосављевић („други подносилац представке“) и господин Петар Величковић („трећи подносилац представке“), 5. септембра 2007. године, односно 3. октобра 2007. године. Они су рођени 1978. године, 1952. године и 1962. године.

2. Првог и другог подносиоца представки, који живе у Туприји, заступао је господин М. Цветковић, адвокат из Београда. Трећег подносиоца представке, који живи у Нишу, заступао је господин З. Митић, адвокат из Ниша. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада“) заступала је њена засупница, госпођа В. Родић.

3. Подносиоци представки су посебно тврдили да им је отказ повредио право на приватни живот и да су судске одлуке донете у вези са њиховим отказима произвољне.

4. Притужбе на наводну повреду права подносилаца представки на приватни живот и произвољност судских одлука прослеђене су Влади 3. септембра 2013. године, а преостали део представки проглашен је недопуштеним.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

A. Увод

5. Подносиоци представки били су запослени као полицајци. Против свих њих поднете су кривичне пријаве због извршења разних кривичних дела. Из полицијских снага су отпуштени према члану 45. Закона о министарству унутрашњих послова из 1991. године који је био на снази у то време. Накнадно су ослобођени кривице. Међутим, њихови откази су остали на снази. Због отказа су неуспешно водили парничне поступке пред домаћим судовима.

B. Посебне околности

1. Први подносилац представке

6. Против првог подносиоца представке 26. априла 2004. године поднета је кривична пријава Окружном суду у Јагодини (у даљем тексту: „Окружни суд“). Пријављен је за подстрекивање свог претпостављеног, другог подносиоца представке, на злоупотребу службеног положаја. Ухапшен је истог дана, а против њега је покренут кривични поступак.

7. Истовремено са покретањем кривичног поступка, 26. априла 2004. године, Министарство унутрашњих послова покренуло је дисциплински поступак против подносиоца представке. Истог дана је удаљен са радног места из полиције, до доношења одлуке дисциплинског органа.

8. Општински тужилац у Ћуприји је 5. маја 2004. године поднео кривичну пријаву против подносиоца представке за наводно подстрекивање на злоупотребу службеног положаја.

9. Надлежна управа Министарства унутрашњих послова донела је 7. јуна 2004. године решење којом је подносиоцу представке, због отказа, престао радни однос у полицији. Решењем је констатовано да је против подносиоца представке покренут кривични поступак и да се може применити члан 45. Закона о министарству унутрашњих послова из 1991. године, који је био на снази у време отказа. Подносилац представке је поднео жалбу против овог решења. Министар је 16. јула 2004. године, поступајући као другостепени управни орган, одбацио његову жалбу, потврђујући отказ.

10. Дисциплински поступак против подносиоца представке завршен је 27. августа 2004. године без икакве одлуке о основаности. Дисциплински суд је закључио да је подносилац представке већ отпуштен из полиције због покретања кривичног поступка против њега и да је због ове чињенице дисциплински поступак излишан.

11. Општински суд у Ћуприји (у даљем тексту: „Општински суд“) је 29. новембра 2004. године представке ослободио од оптужбе. Општински тужилац је изјавио жалбу против ове одлуке. Окружни суд је 29. марта 2005. године потврдио одлуку Општинског суда, чиме је одлука којом је подносилац ослобођен од оптужбе постала правоснажна.

12. Убрзо након одлуке којом је подносилац ослобођен од оптужбе, он је покренуо парнични поступак у коме је тражио поништај горе наведених одлука о отказу. Општински суд је 10. марта 2006. године усвојио захтев подносиоца представке и наложио Министарству унутрашњих послова да подносиоца врати на његово раније радно место. Суд је утврдио да формулација члана 45. Закона о министарству унутрашњих послова из 1991. године оставља велика дискрециона права Министарству унутрашњих послова да запослене отпушта чак и када им се не приписује кривична одговорност. Он је закључио да ово законско решење „свакако оставља могућност злоупотребе овлашћења“. Он је такође приметио да је подносилац представке ослобођен у кривичном поступку који је покренут против њега. Најзад, суд је констатовао да је подносилац представке отпуштен без утврђивања његове дисциплинске одговорности, већ само на основу дискреционог права датог Министарству, чланом 45. Закона о министарству унутрашњих послова из 1991. године и без даљег образложења.

13. Министарство унутрашњих послова је изјавило жалбу против ове одлуке. Окружни суд је 2. новембра 2006. године потврдио ову одлуку и образложење Општинског суда.

14. Министарство унутрашњих послова поднело је ревизију Врховном суду. Врховни суд је 25. априла 2007 . године преиначио одлуку Окружног суда и донео одлуку да је отпуштање подносиоца представке законито. Према Врховном суду, Министарство унутрашњих послова употребило је, у складу са законом, своје дискреционо право према члану 45. Закона о министарству унутрашњих послова из 1991. године. Он је закључио да су ослобађање подносиоца представке у кривичном поступку и непостојање одлуке о основаности у дисциплинском поступку ирелевантни за његово отпуштање. Он је такође утврдио да су нижестепени судови прекорачили границе овлашћења у разматрању неопходности, пропорционалности и коректности у одлуци о отпуштању.

2. Други подносилац представке

15. Против другог представке је 26. априла 2004. године поднета кривична пријава Окружном суду. За њега се тврдило да је извршио кривично дело злоупотребе службеног положаја. Ухапшен је истог дана, а против њега је покренут кривични поступак.

16. Истовремено са покретањем кривичног поступка, 26. априла 2004. године, Министарство унутрашњих послова покренуло је дисциплински поступак против подносиоца представке. Истог дана удаљен је са радног места из полиције, до доношења одлуке дисциплинског органа.

17. Општински тужилац је 5. маја 2004. године поднео кривичну пријаву против подносиоца представке због наводног злоупотребу службеног положаја.

18. Министарство унутрашњих послова донело је 7. јуна 2004. године решење којим је подносиоцу представке, због отказа, престао радни односи у полицији. Образложење одлуке било је идентично као и образложење у случају првог подносиоца представке. Подносилац представке је изјавио жалбу против ове одлуке. Другостепени управни орган је 19. јула 2004. године потврдио ову одлуку.

19. Дисциплински поступак против подносиоца представке завршен је 27. августа 2004. године без икакве одлуке о основаности из истих разлога као и у случају првог подносиоца представке.

20. Општински суд је 29. новембра 2004. године ослободио од оптужбе подносиоца представке. Општински тужилац је изјавио жалбу против ове одлуке, а коју је Окружни суд одбио 29. марта 2005. године. Он је потврдио одлуку Општинског суда, па је одлука о ослобађању од оптужбе подносиоца представке постала правоснажна.

21. Након одлуке којом је ослобођен од оптужбе, подносилац представке је покренуо парнични поступак у коме је тражио поништај горе наведене одлуке о отказу. Општински суд је 25. априла 2005. године усвојио захтев подносиоца представке и наложио Министарству унутрашњих послова да подносиоца врати на његово раније радно место. Образложење суда било је исто као у случају првог подносиоца представке.

22. Министарство унутрашњих послова изјавило је жалбу против ове одлуке. Окружни суд је 8. јула 2005. године потврдио ову одлуку и образложење Општинског суда.

23. Министарство унутрашњих послова изјавило је ревизију. Врховни суд је 27. марта 2007. године преиначио горе наведене одлуке на истом основу као у случају првог подносиоца представке.

3. Трећи подносилац представке

24. Окружни тужилац из Врања је 19. октобра 1999. године подигао оптужницу пред Кружним судом у Врању (у даљем тексту: „Окружни суд“) против трећег подносиоца представке због наводног неовлашћеног набављања и држања ватреног оружја и муниције. Окружни суд у Врању је 17. децембра 1999. године огласио подносиоца кривим по оптужници и изрекао му казну затвора у трајању од од годину дана.

25. Министарство унутрашњих послова је 14. јуна 2000. године донело решење којим подносиоцу представке, због отказа, престаје радни однос у полицији, уз исто образложење као у случају првог и другог подносиоца представке. Подносилац представке је изјавио жалбу против ове одлуке. Другостепени управни орган је 13. јула 2000. године потврдио горе наведену одлуку. Против подносиоца представке није покренут дисциплински поступак.

26. Врховни суд је 6. новембра 2001. године потврдио осуду подносиоца представке у кривичном поступку. Подносилац представке поднео је предлог за понављање поступка, који је усвојен. Окружни суд у Врању је 2. септембра 2005. године ослободио подносиоца представке од оптужбе. Окружни тужилац је изјавио жалбу против ове одлуке. Врховни суд је 22. фебруара 2006. године потврдио је одлуку којом је подносилац ослобађен од оптужбе.

27. Убрзо након ослобађајуће одлуке у кривичном поступку, подносилац представке покренуо је парнични поступак у коме је тражио поништај одлуке о отказу од 14. јуна 2000. године.

28. Општински суд у Врању је 18. октобра 2006. године усвојио захтев подносиоца представке и наложио Министарству унутрашњих послова да подносиоца представке врати на раније радно место. Министарство унутрашњих послова је изјавило жалбу. Окружни суд у Врању је 7. фебруара 2007. године преиначио ову одлуку и навео суштински исте разлоге које је навео Врховни суд у одлукама донетим у предметима првог и другог подносиоца представке. Подносилац представке је изјавио ревизију. Врховни суд је 3. августа 2007. године потврдио одлуку Окружног суда.

В. Остале релевантне чињенице које су стране изнеле

29. У кривичном поступку против трећег подносиоца представке, окривљени је био још један полицајац, Г. М. Он је био окривљен за исто кривично дело као и подносилац представке, али је ослобођен од оптужбе. Он и даље ради као полицајац.

30. Трећи подносилац представке је, такође, покренуо посебан парнични поступак у ком је тражио накнаду нематеријалне штете због

незаконитог притвора, стреса претрпљеног у затвору и губитка угледа због лишења слободе. Општински суд у Гњиланима је 10. октобра 2008. године делимично усвојио захтев подносиоца представке и досудио му 780.000 динара (РСД), (приближно 6.330 евра (ЕУР)). Окружни суд у Гњиланима је 18. децембра 2008. године делимично потврдио ову одлуку, смањивши досуђени износ на РСД 530.000 (приближно 5.640 евра). Досуђени износ је исплаћен подносиоцу представке.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО И ПРАКСА

А. Устав (објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“ – „Сл. гласник РС“ – број 98/06)

31. Релевантне одредбе Устава гласе како следи:

“Члан 32.

Свако има право да независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.“

Б. Закон о унутрашњим пословима из 1991. године (објављен у „Сл. гласник РС“, бр. 44/91, 79/91, 54/96, 17/99, 33/99, 25/2000, 8/2001 и 106/2003)

32. Релевантне одредбе овог закона гласе како следи:

“Члан 34.

1. Особа може бити запослена у Министарству унутрашњих послова на радном месту полицајца и запосленог одговорног за одређене дужности ако, осим испуњавања општих захтева за запослење у државној служби, такође испуњава и следеће захтеве:

1) да није осуђивана за кривична дела против уставног поретка и безбедности, оружаних снага, привреде и имовине, злоупотребе овлашћења и кривична дела мотивисана стицањем финансијске добити или неморалним мотивима;

2) да се против ње не води кривични поступак за кривична дела која се гоне по службеној дужности и да не постоји заштитна мера утврђена правоснажном одлуком суда која подносиоцу молбе онемогућава запослење или обављање дужности, све док је таква заштитна мера на снази.

...

Члан 45.

Запослени Министарства унутрашњих послова добија отказ *ex lege* ако је правоснажном судском одлуком осуђен за кривична дела наведена у члану 34. став 1. тачка 1) овог закона; запослени Министарства унутрашњих послова може такође да добије отказ ако престане да испуњава услове из члана 34. ст. 1. или 2. овог закона или ако се касније открије да он или она нису испунили захтеве за запослење у државној служби у време запослења.“

В. Касније измене Закона о Министарству унутрашњих послова из 1991. године

33. Закон о Министарству унутрашњих послова из 1991. године опозван је и 2005. године усвојен је Закон о полицији, након званичног обраћања Уставног суда Народној скупштини у коме је указано на потребу да разјасни разлоге за отпуштање полицајаца против којих је покренут кривични поступак. Уставни суд је својим дописом такође тражио од Скупштине да утврди права оних полицајаца који су ослобођени од оптужбе или против којих су кривичне пријаве повучене. Члан 165. став 3. Закона о полицији из 2005. године прописује да полицајац може да буде суспендован само док траје кривични поступак.

Г. Закон о радним односима у државним органима из 1991. године (објављен у „Сл. гласнику РС“, бр. 48/91, 66/91, 44/98, 49/99, 34/2001 и 39/2002)

34. Релевантне одредбе овог закона гласе како следи:

“Члан 6.

Особа може ступити у државну службу под условом да:

- 1) је држављанин СФР Југославије;
- 2) је старија од 18 година;
- 3) испуњава опште здравствене услове;
- 4) има одговарајуће образовање;
- 5) није кажњавана за извршење кривичног дела казном затвора дужег од шест месеци и да није осуђивана за кривично дело због чега је особа у питању неподесна за државну службу;
- 6) испуњава остале захтеве прописане законом или другим прописима или актом о систематизацији одређеног органа.“

Д. Закон о парничном поступку из 2011. године (објављен у „Сл. гласнику РС“, број 72/11)

35. Члан 426. став 11. Закона из 2011. године прописује да се окончани парнични поступак може поново покренути ако за странку постане касније могуће у парничном поступку да се ослони на пресуду Европског суда за људска права којом се утврђује повреда неког људског права, што је могло да има за резултат повољнију одлуку у домаћем поступку.

Ђ. Судска пракса Уставног суда

36. Уставни суд је до сада донео две одлуке у предметима са суштински истим чињеничним стањем као у предметним случајевима (*Стефановић против Србије*, Уж-753/2008, 19. јануар 2011. године и *Радовановић против Србије*, Уж-1757/2009, 27. септембар 2012. године). Релевантни делови одлуке од 27. септембра 2012. године гласе како следи:

„ Уставни суд констатује да је чланом 45. Закона о унутрашњим пословима била установљена могућност, али не и обавеза, доношења решења о престанку радног односа службеном лицу или раднику на одређеним дужностима у Министарству унутрашњих послова у случају да се против њега води кривични поступак за кривична дела која се гоне по службеној дужности.

Дакле, једини услов који мора бити испуњен у моменту када се решење о престанку радног односа доноси на основу дискреционог овлашћења из наведеног члана закона, јесте да се против службеног лица или радника на одређеним дужностима води кривични поступак за дело за које се гоњење предузима по службеној дужности.

По оцени Уставног суда, могућност доношења решења о престанку радног односа на основу члана 45. Закона о унутрашњим пословима установљена је управо са циљем заштите делокруга послова које обавља ова специфична, и за државу посебно значајна служба. С друге стране, коришћење ове могућности истовремено подразумева и ограничење права појединца ради заштите јавног интереса. При томе, ограничење права појединца мора бити засновано на нужности постизања легитимног циља, а тај циљ се, у конкретном случају, огледа у обезбеђивању да даље обављање послова радника Министарства против којег се води кривични поступак не штети интересима службе.

Надаље, Уставни суд указује да је парнични суд у радном спору који се води ради поништаја акта донетог по дискреционој оцени овлашћен да цени законитост таквог акта, што у конкретном случају значи да се овлашћење парничног суда састојало у томе да утврди да ли је решење о престанку радног односа подносиоцу могло бити донето и да ли су за доношење тог решења били испуњени законом прописани услови тј. да ли су у време доношења решења о престанку радног односа постојали законом прописани разлози да подносиоцу

радни однос престане. То значи да се законитост решења о престанку радног односа цени у светлу околности које су постојале у моменту доношења тог решења. Према становишту Уставног суда, накнадно наступела околност која се тиче чињенице да је подносилац уставне жалбе правноснажном пресудом кривичног суда ослобођен од оптужбе да је починио кривично дело које му је било стављено на терет, не може бити од утицаја на законитост донетог решења о престанку радног односа, будући да Закон о унутрашњим пословима као једини услов за доношење таквог решења прописује вођење кривичног поступка за дело које се гони по службеној дужности у моменту доношења решења о престанку радног односа.

Закон о унутрашњим пословима, међутим, не садржи одредбе о законским последицама правноснажне пресуде кривичног суда којом се окривљени ослобађа од оптужбе и правном дејству такве одлуке на отказ полицајца.

Полазећи од тога да Закон о унутрашњим пословима даје дискреционо овлашћење надлежном органу у погледу коришћења могућности доношења решења о престанку радног односа у случају када се против радника Министарства води кривични поступак за дело које се гони по службеној дужности, те да ниједна одредба овог закона не даје одговор на питање последица по радноправни статус лица у односу на које касније буде донета ослобађајућа кривична пресуда, Уставни суд сматра да је у конкретном случају било неопходно да редовни судови поред оцене законитости решења о престанку радног односа подносиоцу, у конкретном случају, размотре и питање да ли би остављањем на снази тих решења била постигнута правична равнотежа између постизања легитимног циља и заштите јавног интереса с једне стране, и заштите права подносиоца с друге стране.

Редовни судови у овом случају у оспореним одлукама нису се упустили у оцену суштине права које се ограничава, сврху ограничења, постизања циља ограничења, те односа постигнутог циља и тежине последице коју производи решење о престанку радног односа донето на основу дискреционог овлашћења из члана 45. Закона о унутрашњим пословима, иако је парнични поступак управо био прекинут до правноснажног окончања кривичног поступка [...], што је за последицу имало да подносиоцу буду повређена право на правично суђење и право на рад”

37. У одлуци од 19. јануара 2011. године Уставни суд је такође констатовао:

„Уставни суд сматра да је евентуална примена датог овлашћења од стране надлежног органа у МУП-у [према члану 45. Закона о министарству унутрашњих послова] супротно циљу којем служи, или евентуална злоупотреба истог, морала бити предмет преиспитивања у поступку оцене законитости отказа уговора о раду пред надлежним редовним судовима. По оцени Уставног суда, управо је овај поступак представљао једну врсту „корективне мере“ у случају примене овлашћења супротно циљу којем служи, а нарочито у ситуацији када Закон о унутрашњим пословима није изричито садржао одредбу о томе шта се дешава са запосленим коме је по овом основу престао радни однос, а који је правноснажно ослобођен од оптужбе или против којег се одустало од оптужбе.

[...]

Сагласно изложеном, Уставни суд је оценио да су са аспекта правичног суђења редовни судови морали испитати и оценити да ли је у конкретном случају овлашћење послодавца да примени одредбу члана 45. Закона о унутрашњем пословима и донесе решење о престанку радног односа подносиоцу било коришћено супротно циљу којем то овлашћење служи...

Уставни суд утврђује да је оспорним пресудама Окружног суда [...] и Врховног суда [...] повређено право подносиоца представке на правично суђење...”

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 8. КОНВЕНЦИЈЕ

38. Подносиоци представки, не позивајући се на неку одређену одредбу Конвенције, притужују се због тога што им је отказ заснован на тврдњи да су починили кривична дела за која су ослобођени донео велику срамоту и што их је лишио материјалних средстава. Суд, као онај који правно квалификује чињенице сваког предмета пред њим (види *Akdeniz против Турске*, број 25165/94, став 88, 31. мај 2005. године), сматра да ову притужбу треба разматрати према члану 8. Конвенције, који, у релевантном делу, гласи како следи:

„1. Свако има право на поштовање свог приватног и породичног живота, дома и преписке.

2. Јавне власти неће се мешати у вршење овог права сем ако то није у складу са законом и неопходно у демократском друштву у интересу националне безбедности, јавне безбедности или економске добробити земље, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, или ради заштите права и слобода других.“

A. Допуштеност

1. У погледу првог подносиоца представке

(а) Да ли је применљив члан 8.

39. Суд примећује да стране не споре применљивост члана 8. Конвенције у предметном случају.

40. Он сматра да је члан 8. применљив за притужбе подносилаца представки, јер се оне односе на заштиту њиховог моралног и психичког интегритета као и њиховог угледа, а што све спада у оквир члана 8. Конвенције (види, између осталог, *Axel Springer AG против Немачке* [ВВ], број 39954/08, став 83, 7. фебруар 2012 . године; *Kyriakides против Кипра*, број 39058/05, став 41, 16. октобар 2008. године; *X и Y против Холандије*, 26. март 1985 . године, став 22, серија

А број 91; *Raninen против Финске*, 16. децембар 1997. године, став 63, *Извештаји о пресудама и одлукама 1997-VIII*; *Niemietz против Немачке*, 16. децембар 1992. године, став 29, серија А број 251-В). Конкретно, у погледу заштите угледа појединаца, Суд примећује да је он признат као интерес загарантован чланом 8. Конвенције (види, између осталог, *Pfeifer против Аустрије*, број 12556/03, став 35, 15. новембар 2007. године; *White против Шведске*, број 42435/02, став 19, 19. септембар 2006. године; *Chauvy и други против Француске*, број 64915/01, став 70, ЕЦХР 2004-VI; *Abeberry против Француске* (одлука) број 58729/00, 21. септембар 2004 . године).

41. Суд даље сматра да је члан 8. Конвенције применљив за притужбе подносилаца представки тиме што се оне односе на заштиту њиховог „унутрашњег круга“, посебно материјалне добробити њих самих и њихових породица (види *Oleksandr Volkov против Украјине*, број 21722/11, став 166, ЕЦХР 2013).

(б) Исцрпеност домаћих правних лекова

42. Влада је тврдила да подносиоци представки нису исцрпели делотворна домаћа правна средства. Конкретно, они нису поднели парничну тужбу у складу са чл. 157, 172, 199. и 200. Закона о облигационим односима. Влада је даље тврдила да су подносиоци представки могли поднети уставну жалбу.

43. Подносиоци представки нису дали коментар с тим у вези.

44. Суд подсећа да правило исцрпености домаћих правних лекова наведено у члану 35. став 1. Конвенције захтева од подносилаца представки да прво употребе правне лекове предвиђене домаћим правним системом, чиме се државе ослобађају обавезе да пред Судом одговарају за своја дела пре него што им се укаже прилика да ствари исправе у сопственом правном систему. Да би се ово правило испоштовало, подносилац представке треба да употреби правна средства која су доступна и довољна да се омогући обештећење у погледу наводних повреда (види *Akdivar и други против Турске*, 16. септембар 1996 . године, ст. 66-67, *Извештаји 1996-IV*; *Assenov и други против Бугарске*, 28. октобар 1998. године, став 85, *Извештаји 1998-VIII*). Када постоји више доступних правних лекова, на подносиоцу представке је да изабере правни лек који ће употребити да би поштовао захтеве члана 35. став 1. (види *Airey против Ирске*, 9. октобар 1979 . године, став 23, серија А број 32).

45. Ако се вратимо на предметни случај, Суд примећује да су подносиоци представки отпуштени на основу управних аката Министарства унутрашњих послова. Сви они су уложили жалбе на ове одлуке, а другостепени управни орган је одбацио њихове жалбе. Они су даље покренули парнични поступак у коме су имали суштински исте притужбе као и притужбе пред Судом о којима се одлучивало у

три инстанце на домаћем нивоу. У тим околностима, Суд сматра да се, пошто су исцрпели доступне правне лекове и у управном и у парничном поступку, од подносилаца представки не би поред тога могло оправдано очекивати да употребе још један парнични поступак на основу чл. 157, 172. став 1, 199. и/или 200. Закона о облигационим односима (види *Матијашевић против Србије*, број 23037/04, ст. 32. и 33, ЕЦХР 2006-Х; *Најнал против Србије*, број 36937/06, став 121, 19. јун 2012. године).

46. Суд даље подсећа да је већ утврдио да уставну жалбу треба, у начелу, сматрати делотворним домаћим правним леком, у оквиру значења члана 35. став 1. Конвенције, али само у односу на представке поднете против Србије почев од 7. августа 2008. године (види *Винчић и други против Србије*, бр. 44698/06 и даље, став 51, 1. децембар 2009. године). Он не види ниједан разлог да у предметном случају утврди другачије, и констатује да су оба подносиоца поднела своје представке Суду 5. септембра 2007. године.

47. Произилази да се обе примедбе Владе на исцрпеност домаћих правних лекова морају одбити.

(в) Остала питања допуштености

48. Суд је мишљења да притужбе првог и другог подносиоца представки нису очигледно неосноване у оквиру значења члана 35. став 3 (а) Конвенције, и да нису недопуштене ни по једном другом основу. Оне се према томе морају прогласити допуштеним.

3. У погледу трећег подносиоца представке

(а) Компатибилност *ratione temporis* притужбе трећег подносиоца представке према члану 8.

49. Суд примећује да Влада није изнела никакву примедбу у писаним запажањима у вези са компатибилношћу *ratione temporis* притужбе трећег подносиоца представке према члану 8. Конвенције. И поред тога, Суд подсећа да је некомпатибилност *ratione temporis* питање које спада у надлежност Суда пре него питање допуштености у уском смислу тог израза (види *Блеčić против Хрватске* [ВВ], број 59532/00, став 67, ЕЦХР 2006-III). Пошто је област примене надлежности Суда утврђена самом Конвенцијом, посебно чланом 32, а не поднесцима страна у конкретном случају, само одсуство приговора на некомпатибилност не може проширити ту надлежност. Суд мора да се задовољи тиме што има надлежност у сваком предмету који се пред њега изнесе, па је, према томе, обавезан да разматра по сопственој иницијативи питање своје надлежности и то у свакој фази поступка (види *Блеčić*, цитирана у горњем тексту, став 67.).

50. Суд подсећа да, у складу са општим правилима међународног права, одредбе Конвенције не обавезују уговорну страну у односу на неки акт или чињеницу који су се догодили или неку ситуацију која је престала да постоји пре датума ступања Конвенције на снагу у односу на ту страну (види, на пример, *Kadikis protiv Летоније* (одлука), број 47634/99, 29. јун 2000. године). Да би се утврдила временска надлежност Суда, битно је да се идентификује, у сваком појединачном случају, тачно време наводног мешања. При томе, Суд мора узети у обзир и чињенице на које се подносилац представке притужује и област примене права према Конвенцији за које се тврди да је повређено.

51. Суд даље примећује да, у предметима у којима је мешање било пре ратификације, а одбијање да се оно исправи било после ратификације, задржавање датума овог каснијег акта при утврђивању временске надлежности Суда, имало би за последицу да Конвенција буде обавезујућа за ту државу у односу на чињеницу која се догодила пре него што је Конвенција ступила на снагу у односу на ту државу. То би било супротно општем правилу да уговори немају ретроактивно дејство (види *Блечић*, цитирана у горњем тексту, став 79.).

52. Примењујући горе наведена начела на конкретан предмет, Суд примећује да је подносилац представке отпуштен 13. јула 2000. године, док је Конвенција ступила на снагу у односу на Србију 3. марта 2004. године. Суд подсећа да је отказ, у начелу, тренутан акт, који не доводи ни до какве трајне повреде Конвенције (види *Jovanović против Хрватске* (одлука), број 59109/00, 28. фебруар 2002. године). Каснија одлука Врховног суда из 2007. године имала је само за последицу да омогући да се мешање наводно проузроковано отказом – трајни акт који је сам по себи могао да повреди права подносиоца представке – одржава. Та одлука, као таква, није представљала мешање. С обзиром на датум отказа подносиоца представке, мешање не спада у временску надлежност Суда. Произилази да се притужба подносиоца представке према члану 8. мора одбацити као некомпатибилна *ratione temporis* са одредбама Конвенције у оквиру значења члана 35. став 3.

53. С обзиром на овај закључак, није неопходно да Суд разматра даљу примедбу Владе засновану на пропусту подносиоца представке да исцрпи домаће правне лекове, губитак статуса жртве и злоупотребу права на појединачну представку.

Б. Основаност

1. Поднесци странака

54. Подносиоци представки су тврдили да је њихов отказ представљао мешање у право на поштовање приватног и породичног

живота. Они су посебно тврдили да се њихов отказ из полиције због покретања кривичног поступка против њих одразио на њихов углед, а што их је још више погодило будући су радили и живели у малим срединама. Они су даље тврдили да је отказ нанео значајну штету њиховом материјалном стању и стању њихових породица.

55. Подносиоци представки су спорили да то мешање није у складу са законом у оквиру значења члана 8. Конвенције. Они су тврдили да је одредба члана 45. Закона о министарству унутрашњих послова, на основу које добили отказ, дала неограничено дискреционо право Министарству да раскине радни однос са полицајцима искључиво због покретања кривичног поступка. Подносиоци представки такође су тврдили да се ово дискреционо право није доследно примењивало. Даље су тврдили да у предметном закону нема одредбе која регулише обнављање радног односа након ослобађајуће одлуке у кривичном поступку и да закон није довољно прецизан, те да, из тих разлога, он не испуњава захтев законитости из члана 8. Конвенције. Подносиоци представки су даље навели да дефинитиван раскид њиховог радног односа, искључиво на основу покретања кривичног поступка, није пропорционалан легитимном циљу коме се тежи.

56. Влада је потврдила да отказ подносилаца представки представља мешање у њихов приватни и породични живот, али је тврдила да је то мешање у складу са законом и да је пропорционално легитимном циљу коме се тежи.

57. Она је истакла да је отказ подносилаца представки заснован на јасној законској одредби. Мада је признала да ова законска одредба „има одређене пропусте“ у смислу да је „непрецизна... у односу на права оних лица која желе да се врате на посао у Министарству унутрашњих послова након... ослобађајуће одлуке”, ти пропусти су касније исправљени одлукама Уставног суда и усвајањем новог Закона о полицији из 2005. године. Влада је даље изнела да, иако непрецизна, та одредба је „доследно примењивана“ од стране Министарства унутрашњих послова и да је те радње Врховни суд потврдио.

58. Она је даље тврдила да је мешање тежило легитимном циљу, наиме заштити угледа Министарства унутрашњих послова. Било је то мишљење законодавног тела, истака је Влада, да је прописано дискреционо право за отпуштање неопходно како како би се заштитио углед службе која се бави откривањем починилаца кривичних дела, и да није у складу са положајем полицајаца да се против њих покрећу кривични поступци.

2. Оцена Суда

(а) Да ли је било мешања у право подносиоца представке на приватни и породични живот

59. Иако се из члана 8. не може извести опште право на рад, Суд је доследно утврђивао да појам „приватног живота“ обухвата професионалне активности (види, између осталог, *Fernández Martínez против Шпаније* [ВВ], број 56030/07, ст. 109-110, ЕЦХР 2014, *Bigaeva против Грчке*, број 26713/05, став 23, 28. мај 2009. године, и *Oleksandr Volkov против Украјине*, број 21722/11, ст. 165-67, ЕЦХР 2013). Суд понавља своју утврђену судску праксу која прописује да отказ са посла може представљати мешање у право на поштовање приватног живота (види *Oleksandr Volkov против Украјине*, цитирана у горњем тексту, став 165. и *Kyriakides против Кипра*, број 39058/05, став 50, 16. октобар 2008. године). Разлози за отказ могу такође штетити угледу подносиоца представке (види, уз одговарајуће измене, *Kyriakides*, цитирана у горњем тексту, став 52.). Он такође може имати утицај на њихов „унутрашњи круг“, пошто губитак посла мора имати осетљиве последице за материјално стање подносилаца представки и њихових породица (види, уз одговарајуће измене, *Oleksandr Volkov*, цитирана у горњем тексту, став 166.).

60. Ако се вратимо на предметни случај, Суд је спреман да прихвати да је отпуштање подносилаца представки из полиције штетило широком опсегу њихових односа са другим лицима, укључујући и односе професионалне природе. Исто тако, Суд прихвата да је оно имало утицаја на њихов „унутрашњи круг“ пошто губитак посла има осетљиве последице за материјално стање подносилаца представки и њихових породица. Штавише, Суд прихвата да је разлог за отпуштање подносилаца представки, покретање кривичног поступка против њих, морао штетити њиховом угледу.

61. Произилази да је отпуштање подносилаца представки представљало мешање у њихово право на поштовање приватног живота у оквиру значења члана 8. Конвенције.

(б) Да ли је отпуштање подносилаца представке било у складу са законом

62. Суд понавља своју устаљену судску праксу према којој изрази „прописано законом“ и „у складу са законом“ у чл. 8. до 11. Конвенције захтевају, не само да спорна мера треба да има неки основ у домаћем закону, већ да се, такође, односи и на квалитет закона у питању. Закон би требало да буде и адекватно доступан и предвидив, формулисан са довољно прецизности да појединцу омогући – ако је потребно, одговарајући савет – ради регулисања његовог понашања (види *the Sunday Times против Уједињеног Краљевства* (број 1) пресуда од 26. априла 1979. године, серија А број 30, стр. 31, став 49;

the Larissis u други против Грчке пресуда од 24. фебруара 1998. године, *Извештаји* 1998-I, стр. 378, став 40; *Hashman u Harrup против Уједињеног Краљевства* [ВВ], број 25594/94, став 31, ЕЦХР 1999-VIII; *Rotaru против Румуније* [ВВ], број 28341/95, став 52, ЕЦХР 2000-V, *Hasan u Chaush против Бугарске* [ВВ], број 30985/96, став 84, ЕЦХР 2000-XI).

63. Да би домаћи закон испунио ове захтеве, он мора да омогући меру законске заштите од произвољних мешања државних органа у права заштићена Конвенцијом. У стварима која утичу на основна права, било би супротно владавини права, једном од основних начела демократског друштва предвиђених Конвенцијом, да се законско дискреционо право које је поверено извршном органу изражава у смислу неограниченог овлашћења. Сходно томе, тај закон мора довољно јасно назначити област примене сваког таквог дискреционог права датог надлежним органима и начин на који ће се оно примењивати (види *Rotaru*, цитирана у горњем тексту, став 55.).

64. Непрецизна формулација закона може се исправити ако се успоставе довољне процесне заштите, као што је контрадикторни поступак пред независним телом који може размотрити примену дискреционих права и осигурати да се она неће примењивати на произвољан начин (види *М. и други против Бугарске*, број 41416/08, став 100, 26. јул 2011. године и *Al-Nashif против Бугарске*, број 50963/99, ст. 123, 20. јун 2002. године). Недовољно је да се дискреционо право, неограничено својом дефиницијом, само формално подвргава судском разматрању (*Ostrovar против Молдавије*, број 35207/03, ст. 100-101. и 105-108, 13. септембар 2005. године). Тело у питању мора бити надлежно да разматра да ли предузете мере теже легитимном циљу и да ли су пропорционалне (*М. и други против Бугарске*, цитирана у горњем тексту, став 100.).

65. Ако се вратимо на предметни случај, Суд на почетку примењује да Влада потврђује непрецизну формулацију члана 45. Закона о министарству унутрашњих послова. Ова одредба дала је потпуно дискреционо право Министарству да одлучује о отказу полицајаца против којих је у току кривични поступак. Она не даје никакве смернице како да се то дискреционо право примењује. Она, такође, не даје упутство у вези са последицама ослобађања полицајаца од кривичне оптужбе. У недостатку објашњења о употреби овог дискреционог права, закон на основу кога су подносиоци представки отпуштени није само непрецизан, већ га је Министарство унутрашњих послова, такође, произвољно примењивало.

66. Суд даље примењује да су горе наведене мањкавости закона могле бити исправљене успостављањем одговарајућих процесних гаранција и заштите, као што је контрадикторни поступак пред независним телом, против произвољне примене дискреционог права

датог Министарству. Суд потврђује да су подносиоци представки имали приступ парничном поступку у коме су могли да оспоре законитост њиховог отказа. Међутим, он примећује да је Врховни суд јасно одбио да разматра начин на који Министарство примењује дискреционо право, чиме су спречили покушај нижестепених судова да разматрају легитимитет и пропорционалност спорних овлашћења. Врховни суд, према томе, није пружио суштинско, независно, разматрање отказа подносилаца представки. Он је применио формалистички приступ и оставио Министарству потпуно и неконтролисано дискреционо право. Пошто овај парнични поступак није пружио суштинско судско разматрање, од произвољности није било заштите.

67. С обзиром на горе наведено, Суд закључује да члан 45. Закона о министарству унутрашњих послова из 1991. године, на основу кога су подносиоци представки отпуштени, није испунио захтев предвидљивости. Сходно томе, отказ подносилаца представки није био „у складу са законом“, како се захтева чланом 8. став 2. Конвенције.

68. С обзиром на овај закључак, Суд не мора да разматра преостала питања, која се односе на постојање легитимног циља и пропорционалности.

69. Дошло је до повреде члана 8. Конвенције у односу на првог и другог подносиоца представки.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6.СТАВ 1. КОНВЕНЦИЈЕ

70. Подносиоци представки притужују се, према члану 6. став 1. Конвенције, да су одлуке домаћих органа у парничним поступцима у вези са њиховим отпуштањем биле произвољне и да није било довољно разлога за њих.

71. Релевантни део члана 6. став 1. гласи како следи:

1. Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ..., има право на правичну и јавну расправу ... пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона. Пресуда се мора изрећи јавно ...“

A. Допуштеност

1. Исцрпеност домаћих правних лекова

72. Влада је тврдила да су подносиоци представки пропустили да исцрпе делотворне домаће правне лекове. Конкретно, они су пропустили да уложе уставну жалбу.

73. Подносиоци представки нису дали никакав коментар с тим у вези.

74. Суд подсећа да се већ бавио овом примедбом када је одлучивао о допуштености притужби подносилаца представки према члану 8. Конвенције (види ст. 45-47. у горњем тексту). Он не види ниједан разлог да одступи од овог мишљења.

75. Произилази да се примедба Владе о исцрпености домаћих правних лекова мора одбити.

2. Компатибилност ratione temporis притужбе трећег подносиоца представке према члану 6. став 1.

76. Суд је већ утврдио да је притужба подносиоца представке према члану 8. Конвенције у вези са његовим отказом некомпатибилна *ratione temporis* са Конвенцијом (види став 52. у горњем тексту). Остаје да се утврди да ли Суд има временску надлежност да се бави притужбом подносиоца представке према члану 6. став 1. Конвенције.

77. Суд мора да на почетку понови разлику у природи интереса заштићених чл. 6. и 8. Конвенције. Иако члан 6. пружа процесну заштиту, наиме “право на суд“ које ће дати „разлоге за своје одлуке“ при утврђивању „грађанских права и обавеза неког лица“, члан 8. служи широј сврси обезбеђења одговарајућег поштовања, између осталог, приватног и породичног живота. Разлике између сврхе заштите коју пружају чл. 6. и 8. може, у светлу одређених околности, могу оправдати разматрање истог комплета чињеница и према једном и према другом члану (види, међу многим ауторитетима, *McMichael против Уједињеног Краљевства*, 24. фебруар 1995. године, став 91, серија А број 307-В и *Golder против Уједињеног Краљевства*, 21. фебруар 1975. године, ст. 20-22, серија А број 18). Суд примећује да је могућност постизања различитих правних резултата када се примењују различита правна правила на једну чињеничну ситуацију очигледна (види, на пример, у контексту чл. 6. и 8. *Anghel против Италије*, број 5968/09, ст. 71 и даље, 25. јун 2013. године).

78. Суд подсећа на начела релевантна за утврђивање његове временске надлежности изнета у горњем тексту (види ст. 49-51.). Суд, међутим, понавља своју установљену праксу да када подносилац представке има одбрањив захтев према домаћем праву у време ступања на снагу Конвенције за Тужену државу, и тај захтев надживи првобитну чињеницу, акт или ситуацију из које је настао, надлежност Суда *ratione temporis* мора се разматрати у односу на домаћи поступак покренут у вези са тим захтевом, ако је подносилац представке у ствари уложио притужбу на тај поступак (види *Kotov против Русије* [ВВ], број 54522/00, став 69, 3. април 2012. године; *Plechanow против Пољске*, број 22279/04, ст. 76 и даље, 7. јул 2009. године; *Broniowski против Пољске* (одлука) [ВВ], број 31443/96, ст. 74 и даље, ЕЦХР 2002-Х; *Jovanović*, цитирана у горњем тексту).

79. Суд налази да не може бити сумње да је притужба подносиоца представке према члану 6. уложена против поступка у ком се оспорава законитост његовог отказа. С обзиром да је тај поступак и почео и завршио се након ступања Конвенције на снагу у односу на Србију, и с обзиром да је подносилац представке тада имао одбрањив захтев у оквиру правног система Србије, Суд закључује да он има надлежност *ratione temporis* да се бави притужбом подносиоца представке према члану 6. став 1. Конвенције.

3. *Остала питања допуштености*

80. Суд је мишљења да притужбе подносилаца представки према члану 6. став 1. нису очигледно неосноване у оквиру значења члана 35. став 3 (а) Конвенције, и да нису недопуштене ни по једном другом основу. Оне се према томе морају прогласити допуштеним.

Б. Основаност

1. *Подносиоци трећих страна*

81. Подносиоци представки притужују се, према члану 6. став 1. Конвенције, да су одлуке домаћих органа у парничном поступку у вези са њиховим отказом биле произвољне и да су недовољно образложене. Они тврде да су те одлуке једноставно поновиле законске одредбе на основу којих су били отпуштени, без икаквог даљег објашњења разлога и прикладности њихових притужби у конкретним случајевима. Они сматрају да су та разматрања била од пресудне важности пошто је законска одредба која је служила као основ за њихово отпуштање била сама по себи произвољна, остављајући Министарству унутрашњих послова неограничено дискреционо право да ли да је примене или не.

82. Влада се са тим није сложила. Она је тврдила да су спорне одлуке довољно образложене и да су, у време њиховог доношења, представљале доследну судску праксу домаћих судова о релевантном питању.

2. *Оцена Суда*

83. Суд понавља да, према добро установљеној судској пракси, која одражава начело правилне примене правде, пресуде судова и трибунала треба да на одговарајући начин наводе разлоге на којима се заснивају. У ком обиму ће то образложење бити дато, зависиће од природе одлуке и околности случаја (види *Ruiz Torija против Шпаније* и *Hiro Valani против Шпаније*, 9. децембар 1994. године, ст. 27, 29, серија А бр. 303-А и 303-В; и *Higgins и други против Француске*, 19. фебруар 1998. године, став 42, *Извештају* 1998-1). Иако члан 6. став 1.

обавезује судове да наводе разлоге својих одлука, то се не може разумети као да се тиме захтева детаљан одговор на сваки аргумент страна у спору (види *Van de Hurk против Холандије*, 19. април 1994. године, став 61, серија А број 288). Међутим, када примењују правна правила којима недостаје прецизност, домаћи судови морају показати посебну пажњу приликом навођења разлога због којих је то правило примењено у конкретном случају. Само навођење нејасне одредбе не може се сматрати довољним образложењем (види *Н. против Белгије*, 30. новембар 1987. године, став 53, серија А број 127-В).

84. Ако се вратимо на предметни случај, Суд мора на почетку поновити свој став у погледу квалитета законске одредбе на основу које су подносиоци били отпуштени и понашања домаћих судова када примењују ову одредбу (види ст. 65-68. у горњем тексту). Суд такође примећује да је Уставни суд, после 2008. године, разматрао два слична предмета која пред овим Судом покрећу суштински идентична питања. У његовој горе цитираној одлуци (види ст. 36-37.), он је закључио да су и закон на основу ког су подносиоци представки отпуштени и судске одлуке које су идентичне одлукама донетим у предметима подносилаца представки, биле произвољне у утврђивању повреде права на правично суђење. У светлу скоро идентичних чињеничних и правних околности предмета које је Уставни суд разматрао и овог предмета, Суд не види ниједан разлог да одступи од образложења Уставног суда.

85. Дошло је до повреде члана 6. став 1. Конвенције.

III. ПРИМЕНА ЧЛ. 41. И 46. КОНВЕНЦИЈЕ

A. Члан 41. Конвенције

86. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној страни.“

1. Штета

(а) У погледу првог подносиоца представке

87. Први подносилац представке није поднео захтев за правично задовољење. Према томе, Суд сматра да нема места да му се досуди било какав износ на рачун тога.

(б) У погледу другог подносиоца представке

88. Други подносилац представке тражио је 20.000 евра на име материјалне штете и 10.000 евра на име нематеријалне штете.

89. Влада је оспорила његове захтеве. У погледу материјалне штете, она је истакла да захтев није образложен и да је недовољно прецизан. Она је даље тврдила, у погледу ове врсте штете, да се између штете и повреде не може приметити узрочна веза.

90. Суд сматра да захтев подносиоца представке за паушални износ од 20.000 евра за материјалну штету није прецизиран и образложен. Из тих разлога он овај захтев одбацује.

91. У вези са нематеријалном штетом, Суд сматра да је подносилац представке због утврђених повреда права морао трпети непријатност и узнемиреност. Пресуђујући на основу правичности, он подносиоцу представке на име нематеријалне штете досуђује 5.800 евра.

(в) У погледу трећег подносиоца представке

92. Подносилац представке тражио је 95.000 евра на име материјалне штете због губитка плате од дана отказа 13. јула 2000. године, до дана када је нашао нови посао 28. јуна 2011. године. Он је свој захтев засновао на просечној плати полицајаца истог ранга који је он имао у време отказа. Није тражио никакву камату, нити прилагођавања због инфлације. Он је даље тражио 6.000 евра на име нематеријалне штете.

93. Влада је тврдила да се између штете и повреде не може приметити никаква узрочна веза.

94. У погледу материјалне штете, Суд се слаже са Владом да се између штете и повреде не може утврдити узрочна веза. Суд, према томе, одбацује захтев подносиоца представке за накнаду материјалне штете.

95. У погледу нематеријалне штете, Суд сматра да је подносилац представке због утврђених повреда права морао трпети непријатност и узнемиреност. Пресуђујући на основу правичности, он подносиоцу представке досуђује 2.400 евра на име нематеријалне штете.

2. Трошкови

96. Други подносилац представке је такође тражио 5.000 евра за трошкове настале пред Судом. Трећи подносилац представке тражио је 3.500 евра за исте потребе. Они нису доставили никакву документацију да поткрепе овај захтев.

97. Влада је ове захтеве оспорила као необразложене.

98. У складу са праксом Суда, подносилац представке има право на накнаду трошкова само у оној мери у којој је показано да су они заиста и неопходно настали и да су оправдани у износу (*Iatridis против Грчке*

(правично задовољење) [ВВ], број 31107/96, став 54, ЕЦХР 2000-ХИ). У конкретном предмету, с обзиром да подносиоци представке нису доставили никакву документацију да овај захтев поткрепе, Суд га одбацује.

3. Затезна камата

99. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

Г. Члан 46. Конвенције

100. Члан 46. Конвенције, у релевантном делу гласи како следи:

„1. Високе стране уговорнице преузимају обавезу да се повинују правоснажној пресуди Суда у сваком предмету у коме су странке.

2. Правоснажна пресуда Суда се доставља Комитету министара који надгледа њено извршење ...“

101. Трећи подносилац представке сматрао је да Суд треба да наложи Туженој држави да поново покрене парнични поступак у коме би домаћи судови применили начела која је Суд утврдио у овој пресуди и тако да се осигура, по завршетку свих релевантних управних поступака верификације, да ће подносилац представке бити поново запослен у полицији.

102. Суд примећује да члан 426. Закона о парничном поступку прописује да се правоснажно окончан поступак може поновити ако странка стекне могућност да употреби одлуку Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права, а то је могло да буде од утицаја на доношење повољније одлуке; ако страна у парничном поступку добије прилику да се ослони на пресуду Европског суда за људска права којом се утврђује повреда неког људског права, што би могло искључити повољнији исход парничног поступка у питању.

103. У светлу горе наведеног, Суд сматра да није неопходно да наложи тражену појединачну меру.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* представке првог и другог подносиоца допуштеним;
2. *Проглашава* притужбу трећег подносиоца представке према члану 8. недопуштеном;

3. *Проглашава* притужбу трећег подносиоца представке према члану 6. став 1. допуштеном;
4. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 8. Конвенције у погледу првог и другог подносиоца представке;
5. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. став 1. Конвенције у погледу сва три подносиоца представке;
6. *Утврђује*
 - (а) да Тужена држава, на име накнаде нематеријалне штете, треба да плати другом подносиоцу представке, у року од три месеца од дана када пресуда постане правоснажна у складу са чланом 44. став 2. Конвенције, 5.800 евра (пет хиљада осам стотина евра), заједно са порезом који се може наплатити и који ће се претворити у валуту Тужене државе по курсу важећем на дан исплате;
 - (б) да Тужена држава треба, на име накнаде нематеријалне штете, да плати трећем подносиоцу представке, у року од три месеца од дана када пресуда постане правоснажна у складу са чланом 44. став 2. Конвенције, 2.400 евра (две хиљаде четири стотине евра), заједно са порезом који се може наплатити и који ће се претворити у валуту Тужене државе по курсу важећем на дан исплате;
 - (с) да од истека горе наведена три месеца до исплате треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском периоду уз додатак од три процентна поена;
7. *Одбија* преостали део захтева подносиоца представки за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 12. јануара 2016. године, у складу са правилом 77 ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Marialena Tsirli
Заменик секретара

Luis López Guerra
Председник